

2014. július 14.

Tájékoztató a főállású kisadózó társadalombiztosításáról 2014. évi szabályok

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (továbbiakban: Katv.) értelmében a kisadózó vállalkozások tételes adóalanya:

- az egyéni vállalkozó,
- az egyéni cég,
- a kizárólag magánszemély taggal rendelkező betéti társaság,
- a kizárólag magánszemély taggal rendelkező közkereseti társaság

ha az állami adóhatóságnak bejelenti, hogy adókötelezettségeit a Katv. szerint teljesíti.

A Katv. 2. § 11. pontja értelmében kisadózó a kisadózó vállalkozások tételes adóját választó egyéni vállalkozó, mint magánszemély, az egyéni cég tagja, a betéti társaság és közkereseti társaság kisadózóként bejelentett tagja.

A Katv. 10. § (1) bekezdése szerint a főállású kisadózó e jogállás időtartama alatt biztosítottak minősül, a társadalombiztosítás ellátásairól és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) és a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben meghatározott valamennyi ellátásra jogosultságot szerez. Az ellátás számítási alapja havi 81.300 forint. A Katv. 8. § (4a) bekezdése értelmében a kisadózó vállalkozás választhatja, hogy a főállású kisadózó után magasabb összegű tételes adót fizet, ebben az esetben az ellátás számítási alapja 136.250 forint.

A nem főállású kisadózó - e jogviszonya alapján - nem minősül biztosítottak, társadalombiztosítási ellátásra jogosultságot nem szerez.

Főállásúnak a Katv. 2. § 8. pontja értelmében az a kisadózó minősül, aki a tárgyév bármely napján az alábbi feltételek valamelyikének nem felel meg:

- legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll (a heti 36 órás foglalkoztatás fennállásának vizsgálatkor az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani),
- a Tbj. szerinti kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül,
- a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek alapján külföldön biztosított személynek minősül,
- a kétoldalú szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezmény alapján más államban biztosítottak minősül,
- olyan magánszemély, aki 2011. december 31-én – a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény alapján megállapított – I., II., vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, és a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 32–33. §-a alapján rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül, vagy

- rokkantsági ellátásban részesül és egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 50 százalékos vagy kisebb mértékű,
- a kisadózó vállalkozáson kívül más vállalkozásban nem kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak vagy társas vállalkozónak minősül (ideértve a más kisadózó vállalkozásban fennálló főállású kisadózó jogállást is).

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban Tny.) 39. § (1) bekezdése értelmében, ha a biztosítottnak a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének a)-b), g) pontja és a (2) bekezdése szerinti biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya keretében - ide nem értve a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény értelmében a teljes munkaidőben, illetőleg az adott munkakörre irányadó, jogszabályban meghatározott munkaidőben foglalkoztatottakat - elért nyugdíjjarulék-alapot képező keresete, jövedelme a külön jogszabályban meghatározott minimálbérnél kevesebb, a biztosítási időnek az arányos időtartama vehető szolgálati időként figyelembe. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a magasabb összegű tételes adó megfizetését vállaló kisadózó egyéni vállalkozóra, figyelemmel arra, hogy esetében az ellátási alap magasabb összegű a minimálbér összegénél.

Az arányos szolgálati idő számítását a Tny. 39. § (2) bekezdése értelmében a főállású kisadózó biztosítási idejének szolgálati időként történő figyelembevétele során is alkalmazni kell.

A szolgálati idő és a biztosítási idő aránya azonos a nyugdíjjarulék alapját képező kereset (81.300 forint) és a mindenkori érvényes minimálbér (2014-ben 101.500 forint) arányával.

A minimálbér számításánál figyelmen kívül kell hagyni annak az időszaknak a naptári napjait, amelyeken a biztosítás szünetelt vagy a biztosítottnak nem volt nyugdíjjarulék-köteles keresete, jövedelme.

A számítás módszere a következő: 2014-ben a minimálbér 101.500 Ft/hó, ennek éves összege (12 hó x 101.500 Ft/hó) 1.218.000 forint. A tételes adót fizető főállású kisadózó - ha egész évben változatlan a jogállás - nyugdíjalapot képező éves jövedelme (12 hó x 81.300 Ft/hó) 975.600 forint lesz. A biztosítási idő aránya $975.600\text{-Ft} : 1.218.000\text{-Ft} = 0,8001$. A naptári év teljes időszakára (egy év 365 naptári nap) vonatkozó biztosítási idő arányos része ($365 \times 0,8295 =$) 292 naptári nap. Amikor azt vizsgáljuk, az öregségi nyugdíj eléréséhez szükséges minimum 20 év szolgálati időt (résznyugdíj esetén 15 év) a kisadózó elérte-e, akkor a teljes biztosítási év beleszámít az évek számába (évenként 365 nap). Ha viszont a nyugdíj mértékének kiszámításához figyelembe vehető szolgálati időről beszélünk (az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegétől függ), akkor a főállású kisadózó szolgálati idejét arányosítani kell, vagyis ebben az esetben 292 naptári nap lesz a főállású kisadózó által elért szolgálati idő évente.

A Tny. 83/B. § (1) bekezdése szerint ha az öregségi nyugdíjkorhatárt be nem töltött, nyugellátásban vagy korhatár előtti ellátásban részesülő személy a tárgyévben a Tbj. 5. §-a szerinti biztosítással járó jogviszonyban áll, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként kiegészítő tevékenységet folytat, és az általa fizetendő nyugdíjjarulék alapja meghaladja a tárgyév első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizennyolcszorosát (a továbbiakban: éves keretösszeg), az éves keretösszeg elérését követő hónap első napjától az adott tárgyév december 31-éig, de legfeljebb az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig a nyugdíjfolyósító szervnek a nyugdíj folyósítását szüneteltetnie

kell. A Tny. 83/B. § (1) bekezdése a Tbj. szerinti jogviszonyból származó keresetet említ, azonban - figyelemmel arra, hogy a tételes adó magában foglalja a nyugdíjjárulékot is - a Tny. 83/B. § (1) bekezdésében meghatározott kereseti korlát vizsgálata során a főállású kisadózók esetében nyugdíjjárulék alapot képező keresetként a Katv. 10. § (1) bekezdésében meghatározott 81.300 forintot kell figyelembe venni, függetlenül attól, hogy a főállású kisadózó a fizetési kötelezettségének tételes adófizetéssel tesz eleget.

A főállásúnak nem minősülő kisadózó ugyanakkor a Katv. 10. § (2) bekezdése értelmében nem minősül biztosítottnak, ezért esetében a Tny. 83/B. §-ának alkalmazására nem kerül sor.

Ugyanakkor a fentiekre figyelemmel a főállásúnak nem minősülő kisadózó e jogviszonyával további szolgálati időt nem szerez, továbbá a Tny. 22/A. §-ában meghatározott nyugdíjnövelésre sem szerez jogosultságot.

Jogszabályok:

1997. évi LXXXI. törvény

2012. évi CXLVII. törvény

Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság

<http://www.onyf.hu/hu/uegyintezes/%C3%BCgyint%C3%A9z%C3%A9si-t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3k/65-%C3%A1tal%C3%A1nos-t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3/1156-t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3-a-f%C5%91%C3%A1ll%C3%A1s%C3%BA-kisad%C3%B3z%C3%B3-t%C3%A1rsadalombiztos%C3%ADt%C3%A1s%C3%A1r%C3%B3l.html>